

RANKA (12) *sb f*

Oba a jasne.

sg N ranka (1). ◇ G ranki (1). ◇ A ranę (3) [w tym zapis: -ą (1)]. ◇ pl G ranek (1). ◇ A ranki (5). ◇ I rank(a)mi (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

Dem. od „rana”: uszkodzenie ciała, skaleczenie; vulnusculum Cn (12) : FalZioł V 39v; yeſth chłop mlodi, nyłky czarnobrawy a ma rąnką pod lyewym okyem LibMal 1551/160; wvſzu mu [koniowi] żyły nákrzyż przekroy iż s nich krew poydzie/ á ony ránki nátrzy ſołą SienLek 167, 144, 153.

ranka czego (1): ſól z przeſnym miodem á z kobyley mięthki prochem zmieſzawſzy, pomazuy ranki y krofthy członku tajemnego. FalZioł V 87v.

ranka po czym [= czym zadana] (1): iż oni ſtrzałki iádem pomázane máią/ iż ládá od ránki po nich człowiek vmrze BielKron 451.

Zwrot: »ranki goić; ranka się goi« [szyk zmienny] (2;1): FalZioł I 84a, II 11c; namnieyſza ránká/ nie rychło ſye im [ludziom tłustym] goi SienLek 5v.

Wyrażenie: »ranka wewnętrzna« (1): I theż ranki wnetrzne goij [wódka rozchodnikowa]. FalZioł II 11c.

Szeregi: »ranki i krosty« (1): FalZioł V 87v cf ranka czego.

»ranki albo rozpadliny« (1): naſienie gorczyżcne w occie warzone/ ieſt dobre na ſwierzb gruby ktory z rankami albo z roſpadlinami bywa. FalZioł I 125a.

a. O ranach od strzał Amora (1) : Więc tu pánny młodzyeńce ſtrzałeczką vgadza/ Aż práwie krew rożána z ránek im wychadza. RejWiz 26.

ZCh